

Туған телде һәм милли йолаларҙы һаҡлауға һәм үстөрөүгә ғаиләнең роле

Балаларға туған телгә һөйөү тәрбиәләү тәү сиратта ғаиләгә кайтып кала. Ғаиләлә кеше тәрбиәләү тураһында ғалим В. Сухомлинскийның ата-әсәләргә мөрәжәғәтендә бындай юлдары бар: «Донъяла тиҫтәләгән, йөзләгән һөнәрҙәр бар. Кемдер тимер юлдар төзөй, икеселәре йорттар һала, өсөнсөләре икмәк үстөрә, тик иң универсаль, иң катлаулы, иң мактаулы, һәр кем өсөн кәрәкле, үзенсәлекле һәм кабатланмаҫ эш бар – ул да булһа ғаиләлә кеше тәрбиәләү» ти. Эйе, һәр ғаилә тормошқа үзенсәлекле шәхестәр әҙерләй. Шуға ла бала өсөн ғаилә киләһәктә үрнәк, йәшәү маяғы булып тора.

Бөгөнгө тормошобозға, кеҫә телефондары, компьютер модаға инеп киткән заманда, туған телде һәм милли йолаларҙы һаҡлауға, үстөрөүгә ғаиләнең роле бик зур. Бигерәк тә замандың кире яктарыла юк түгел – тәмәке тартыу, спиртлы эсемлектәр кулланыу, наркомания һәм башкалар. Бындай шарттарға йәш быуынға дөрөҫ юл һайлау еңелдән түгел. Шуның өсөн дә һәр ғаиләлә тәрбиә иң юғары урында булырға тейеш. Туған тел кәзерен аңлаған һәр ғаилә үз балаһына туған телен биләүҙән өйрәтә: туған телендә бишек йырын көйләй, әкиәттәрен һөйләй һәм бала үсә төшкәс милли йолаларҙы күрә, өйрәнә, кызыкһына башлай.

Туған телендә һөйләшкән бала – бәхетле бала. Сөнки ул туған телендә аралаша, халыҡ араһында йәшәй, милли йолаларға тәрбиәләнә. Бындай кешенең киләһәге лә өмөтлө була түгелме!? Ә туған телен өйрәнмәгән, тел бизәктәрен күрмәгән кеше – ярлы кеше. Тимәк, ғаиләлә туған телгә ныҡлы иғтибар биреп, балаларға кесе йәштән тел кәзерен аңлатыу мотлак. Бигерәк тә халкыбыҙдың тарихын, йолаларын, ғөрөф-ғәҙәттәрен, йырҙарын, милли кейемдәрен, үзендә шәжәрәнде, яҙыусылар ижадын һәм халыҡ ауыз ижадын өйрәнәү кәрәк. Киләһәгебәз өмөтлө булһын тиһәк, һәр бер бала әсә телендә үз халкының әҙәби мираҫын, күңел байлығын, динен һәм фәлсәфәһен үзенә һендереп үсәргә тейеш. Сөнки, туған телгә милли үзәң нигеҙҙәре һалынған, халықтың милли традициялары һәм ата-әсәнең тәүге һүзәрәнең йылыһы һаҡланған, бары тик туған тел аша дөйөм кешелек фәнен һәм мәҙәниәтен өйрәнәүгә юл асыла. Юкка ғына халыкта: “Тел белеү кеше йөрөгәнә юл һала”, тип әйтмәгәндәр. Шуның өсөн баланы ата-бабанан калған телдә һөйләргә һәм фекерләргә өйрәтәү һәм уның аша бала күңеленә халыҡ ақылының тәрәнлеген еткерәү – ата-әсәләргә һәм укытыусылардың төп бурысы. Ғаиләләргә милли йолаларыбыз дауам ителһә – туған телебәз һаҡланыр, үсәр, ә милли йолаларыбыз дауам итер.